

Thai-German Programme for Enterprise Competitiveness / Eco-Efficiency
โปรแกรมความร่วมมือระหว่างไทยและเยอรมันเพื่อเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันในวิสาหกิจ / เศรษฐกิจนวัตกรรม

Documentary Films about Saa-Paper

สารคดีเชิงวิชาการ ว่าด้วยเรื่อง กระดาษสา

A feasibility survey/การศึกษาความเป็นไปได้

(Including a Thai language summative version)

2007

German Technical Cooperation (GTZ), Bangkok

Contents	Page
Preface	1
Thai summative version /สารคดีเชิงวิชาการ ว่าด้วยเรื่อง กระดาษสา	2
Summary	8
Background information	9
Method	10
Results	11
A first feedback from Thai stakeholders	13
Recommendation for Saa-Paper visual marketing aides	15
Attachment	17

Editorial note:

Compiled and edited by: Karl Segschneider (Southeast Asia Consult and Research Company Limited, Chiang Mai), commissioned by GTZ (German Technical Cooperation, Bangkok)

This report is based on a survey of the filmmaker Barbara Trottnow, and on discussions and contributions by: Burghard Rauschelbach, Gangolf Ulbricht, Georg Peter Mueller, Piyathip Eawpanich, Warankana Punrattanasin, Wilasinee Poonutaphai and others.

Preface

What is the potential and what are the opportunities and conditions for documentary films on the saa-paper industry in Thailand? And if a film or visual products prove feasible; how could they be realized. These are the basic questions for the feasibility survey.

It has been conducted within the frame-work of the Thai-German Programme for Enterprise Competitiveness (PEC). This partnership programme of the Royal Thai Government and the Federal German Government was initiated in 2004 and is being implemented by the German Technical Cooperation (GTZ) on behalf of the German Ministry for Economic Cooperation and Development. The partners have agreed to focus its portfolio of cooperative activities on strengthening the competitiveness of small and medium-sized enterprises (SMEs), particular those in the agro-industry sector.

Saa-paper (paper from the mulberry tree bark) and its value chain is one of the selected agro-industrial sectors, which actually is in the focus of joint projects and activities with DEQP (Department of Environmental Quality Promotion), IPC1 (Industrial Promotion Center, region 1) and OSMEP (Office of Small and Medium Sized Enterprise Promotion).

The work on the Saa-paper projects showed the potential for enhancing the sustainable competitiveness of the saa-paper industry by making aware of its peculiarities and properties, as well as its history and the socio-cultural background. After having analyzed the profile of potential saa-paper consumers, (1) a more comprehensive documentary film as well as (2) shorter animation documentaries, proved to be effective instruments for guiding the attention to this industry and its diverse products.

Note: This is a shortened Thai version of the longer English version starting on page 8

หมายเหตุ: บทความฉบับภาษาไทยนี้เป็นการย่อความมาจากบทความภาษาอังกฤษฉบับสมบูรณ์ซึ่งแนบไว้ท้ายเล่ม

ใจความสำคัญ

รายงานฉบับนี้เป็นการรายงานข้อมูลเชิงเทคนิคในการศึกษาความเป็นไปได้ของการนำเสนอกระบวนการผลิตกระดาษสาในรูปแบบของสารคดีเชิงวิชาการ เป็นการต่อยอดมาจากการศึกษาวิจัยที่เกิดจากการหาข้อมูลต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบทความ สารคดีเชิงวิชาการหรือวีดิทัศน์ที่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ต จากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบว่า การนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระดาษสาผ่านทางช่องทางดังกล่าวนั้นยังจำกัดอยู่มากนัก เพราะพบว่ามีเพียงการนำเสนอเรื่องราวของกระดาษสาในรูปแบบของวิดีโอความยาว 4 นาที ที่จัดทำโดยบริษัทถ่ายทำสารคดีแห่งหนึ่งในประเทศลาวเพียงเรื่องเดียว หรือมีแค่การนำเสนอภาพถ่ายที่แสดงให้เห็นขั้นตอนของการผลิตกระดาษสาเท่านั้นเอง

ด้วยเหตุที่ยังไม่ค่อยมีสื่อสารคดีเกี่ยวกับกระดาษสามากนักดังที่ได้กล่าว จึงมีการว่าจ้าง Mrs. Barbara Trottnow ผู้กำกับภาพยนตร์สารคดีที่มีชื่อเสียงจากประเทศเยอรมันมาเพื่อร่วมนำเสนอแนวคิดที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการทำการตลาด ทั้งนี้ Mrs. Barbara Trottnow ได้นำเสนอทางเลือกต่างๆ ในการนำเสนอ (ซึ่งภายหลังได้มีการเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความเกี่ยวข้อง) โดยสามารถสรุปรูปแบบของการนำเสนอได้ดังนี้

- รูปแบบการนำเสนอผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเอกสารประกอบอื่นๆ ที่เน้นถึงกระบวนการผลิตกระดาษสาอย่างสั้นๆ
- รูปแบบที่จัดทำขึ้นมาเพื่อใช้ในมหกรรมการแสดงสินค้าโดยเฉพาะ
- รูปแบบการนำเสนอแบบหลายภาษา (อังกฤษ, เยอรมัน, ไทย)
- รูปแบบการจัดทำ DVD เพื่อส่งเสริมการตลาด
- รูปแบบของที่ระลึกที่มอบให้กับแขกผู้มาเยือนของภาคการท่องเที่ยว

การพัฒนาแนวคิดในเรื่องนี้เกิดขึ้นได้ง่ายและการบริหารค่าใช้จ่ายก็สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ฐานข้อมูลและเครือข่ายการทำงานร่วมที่มีอยู่ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในบทสุดท้าย หน้า 9-10) หากมีสื่อต่างๆ ที่ได้รับบรรยายไปจะช่วยส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมได้มีเครื่องมือที่เปี่ยมประสิทธิภาพสำหรับใช้ในการตีตลาด ยิ่งเมื่อคำนึงถึงคุณประโยชน์ของกระดาษสาที่มีความหลากหลาย ไม่ว่าจะใช้ทำแผ่นกระดาษเพื่อการจดบันทึก ไปจนถึงการใช้เป็นวัสดุเพื่อการตกแต่งภายในด้วยแล้วนั้น การสร้างเครื่องหมายการค้าให้เป็นที่รู้จักในประเทศที่มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์กระดาษสาจึงมีความจำเป็น อีกทั้งยังเป็นการช่วยให้ภาคอุตสาหกรรมกระดาษทำมือของไทยเกิดความยั่งยืนในตลาดการส่งออกด้วย

อย่างไรก็ตาม นอกเหนือไปจากการใช้สื่อการโฆษณาเพื่อสนับสนุนให้กระดาษสาเป็นที่รู้จักแล้ว ภาคการผลิตกระดาษสาไทยเองนั้นก็จำเป็นต้องปรับโครงสร้างเชิงอุตสาหกรรมให้มีความหลากหลายเพื่อสนับสนุนการจัดทำสารคดีเพื่อการโปรโมทสินค้าด้วย จากการศึกษาถึงห่วงโซ่คุณค่าในกระบวนการผลิตกระดาษสา นั้น พบว่ามีความหลากหลายทั้งในเรื่องตัวบุคคลและเอกลักษณ์เฉพาะตัวของผู้ผลิต เทคนิคและวิธีการผลิต กระดาษสาชั้นสูงหรือแม้แต่การใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนแล้วสามารถนำมาเป็นประเด็นที่จะพัฒนาให้เกิดเป็นสารคดีเชิงวิชาการได้ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น

- เรื่องเล่าของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระดาษทำมือในประเทศไทย
- สารคดีเชิงวิชาการที่พูดถึงเรื่องการทำกระดาษโดยตรง
- สารคดีเชิงวิชาการที่เน้นถึงเรื่องการค้าตลาด
- การพูดถึงเรื่องกระดาษสาผ่านมุมมองของชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของกิจการเอง

ในขั้นตอนของการถ่ายทำสารคดีเชิงวิชาการนั้นควรเป็นรูปแบบที่สามารถใช้ได้กับโทรทัศน์ ทั้งนี้หากรวมกับขั้นตอนของการตัดต่อและลำดับภาพแล้วจะใช้เวลาในการดำเนินการไม่เกิน 10 อาทิตย์ ค่าใช้จ่ายในการผลิตสารคดีเชิงวิชาการความยาว 26 นาที (เป็นเวลาที่เหมาะสมกับสารคดีที่เผยแพร่ทางโทรทัศน์) จะอยู่ที่ประมาณ 35.000 - 40.000 ยูโร

ในภาคส่วนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยังสามารถนำสารคดีความยาว 26 นาทีที่ผลิตมานี้ไปตัดต่อและลำดับภาพใหม่เพื่อใช้ประโยชน์ตามความต้องการของแต่ละองค์กรหรือหน่วยงาน และในขั้นตอนของการผลิตสารคดีตัวแทนจากแต่ละภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องสามารถรับรู้ถึงเค้าโครงเรื่องที่จะมีการนำเสนอ ทั้งนี้ก็เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคส่วนนั้นๆ ได้ร่วมระบุความต้องการในการใช้สารคดีขนาดสั้นนี้เพื่อเสนอข้อมูล และ/หรือเพื่อใช้เป็นเครื่องมือส่งเสริมกระดาษสาให้กับภาคส่วนของตน

บทสรุป

การสำรวจโดยเน้นตัวบุคคล: เป็นการสำรวจเพื่อให้ทราบถึงจำนวนสถานที่และขั้นตอนการผลิตที่มีความน่าสนใจและสามารถใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการถ่ายทำสารคดีเรื่อง กระดาษสา โดยทำการสำรวจถึงบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตกระดาษ สภาพตามธรรมชาติของอุตสาหกรรมการทำกระดาษ หรือแม้แต่การออกแบบที่มีความหลากหลาย ล้วนแล้วเป็นรายละเอียดที่มีความหลากหลายมากพอที่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นสารคดีที่มีสีสันเนื้อหาน่าสนใจ

หากมีการกล่าวถึงการทำกระดาษจากต้นสาในประเทศไทยนั้น ถือเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้เองการทำสารคดีที่เน้นเฉพาะตัวบุคคลจึงยังไม่อาจทำได้ดึ้นัก แต่ถึงอย่างไรอาจจะมุ่งประเด็นไปยังประเพณีที่สืบทอดในเรื่องของกระดาษทำมือที่ทำมาจากวัตถุดิบชนิดอื่น ไม่ว่าจะเป็นอย่างไรก็ตาม การจัดทำสารคดีสั้นที่เน้นเรื่อง

การสำรวจที่เน้นไปยังขั้นตอนการผลิต: หากพิจารณาถึงงานฝีมือที่ทำมาจากกระดาษสา นั้น จะมีความแตกต่างและคุณลักษณะที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่เหมือนกับกระดาษทำมือที่ผลิตในที่อื่นๆ ในภูมิภาคนี้ ซึ่งจากการสำรวจสามารถแยกแยะขั้นตอนต่างๆ ได้ดังนี้

- ความหลากหลายในเรื่องของเทคนิค

อุตสาหกรรมการผลิตกระดาษสาไทยนั้นมีความสามารถที่จะประยุกต์เทคนิคต่างๆ ให้เข้ากับเงื่อนไขมาตรฐานของประเทศต่างๆ เทคนิคที่มีความแตกต่างกันที่นำมาประยุกต์ใช้ในขั้นตอนการผลิตกระดาษสาในประเทศนั้นมีตั้งแต่เทคนิคการทำกระดาษให้มีความเบาและมีเนื้อกระดาษหลายชั้นแต่มีความนุ่มอย่างกระดาษที่ทำมาจากประเทศญี่ปุ่น ไปจนถึงเทคนิคการทำให้กระดาษมีความหยาบแต่มีความยืดหยุ่นสูงเป็นอย่างมากจนสามารถนำมาใช้เป็นส่วนประกอบของการตกแต่งภายในได้

- คุณภาพของเยื่อ

ในการผลิตกระดาษสาเยื่อปอสาที่ใช้มีทุกระดับคุณภาพ การดำเนินการต้มเยื่อต้องใช้ทักษะเฉพาะตัวสูงแต่ใช้กรรมวิธีที่ง่ายที่สุด ผู้ผลิตเยื่อกระดาษในท้องถิ่นจะมีความเชี่ยวชาญในการคัดเกรดเยื่อสาตามคุณภาพที่ได้ และเป็นบุคคลที่มีความเข้าใจในขั้นตอนการผลิตเพื่อให้ได้เยื่อปอสาที่มีความหลากหลาย แตกต่างไปตามความต้องการของลูกค้า

- ความสามารถเฉพาะตัวของผู้ผลิตกระดาษในชุมชน

ผู้ผลิตกระดาษในชุมชนส่วนใหญ่ผลิตกระดาษจากความรักในการสร้างสรรค์งานกระดาษทำมือ และมักจะเกิดจากการกระทำตามกรรมวิธีซ้ำๆ เป็นระยะเวลานานับทศวรรษจนกระทั่งพัฒนาวิธีการ และพัฒนาทักษะการผลิตกระดาษของพวกเขาเหล่านั้นขึ้นมา ดังนั้นเราจึงจะเห็นว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำกระดาษสาจะอุทิศตนอย่างมาก (ซึ่งก็ยังคงค้ำกับความเป็นอยู่ที่ยากจน) ในการผลิตกระดาษด้วยมือ

- สีสันทันและการย้อมสีรวมไปถึงการนำพืชสมุนไพรมาทดแทนสารเคมีเพื่อให้เยื่อมีความยืดหยุ่นและกระจายตัวได้ดีขึ้น

ประเทศไทยนั้นมีความเป็นเอื้อในการพัฒนาสีย้อมจากธรรมชาติ จะเห็นได้ตั้งแต่ความพยายามในการนำดินไปใช้เป็นส่วนผสมแบบง่ายๆ ไปจนถึงการผสม พืชต่างๆ สมุนไพร รากไม้ เปลือกไม้ เห็ด ใบไม้หรือส่วนประกอบทางธรรมชาติอื่นๆ อีกมากมายเพื่อให้ได้มาซึ่งสีที่มีส่วนผสมที่ซับซ้อนมากขึ้น และยังพบอีกว่าน้ำจากพืชบางชนิดสามารถใช้เติมเพิ่มความชื้นของสารเหนียวในเยื่อปอที่จะนำมาผลิตกระดาษสาได้ด้วย

ทางเลือกที่เป็นผลจากการรวมเอาเนื้อหาขั้นตอนการผลิตและบุคคลในกระบวนการผลิตกระดาษสา: หลังจากได้มีการสรุปในขั้นต้นแล้วนั้น การสำรวจยังคงมุ่งเน้นไปที่ประเด็นเรื่องของกระดาษสาเป็นสำคัญ ในการใช้เป็นตัวเลือกในการดำเนินเรื่องในการถ่ายทำสารคดี โดยสามารถแยกเหตุการณ์ที่อาจเป็นไปได้ ดังนี้

- ดำเนินเรื่องจากบุคคลต้นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระดาษทำมือในประเทศไทย

ภายใต้การนำเสนอลักษณะนี้ ต้นฉบับจะนำเสนอเรื่องราวของบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการทำกระดาษ เช่น ในกรณีตัวอย่างของ Mr. Gangolf Ulbricht ผู้เชี่ยวชาญด้านกระดาษ จะเป็นผู้เดินเรื่อง โดยเรื่องราวตั้งแต่ต้นจนจบมีศูนย์กลางให้ตัวละครเอกที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกระดาษเดินทางมาเพื่อค้นหาเคล็ดลับในการทำกระดาษสาในประเทศไทย ในสารคดีนี้จะมีการตัดภาพกลับไปยังเรื่องราวของกระดาษในแบบยุโรปเพื่อให้ผู้ชมได้เชื่อมโยงผลิตภัณฑ์กระดาษที่ผลิตในประเทศไทยเข้ากับกระดาษของแบบดั้งเดิมของยุโรป

- สารคดีเชิงวิชาการที่พูดถึงเรื่องกระดาษโดยตรง

ในประเด็นนี้จะช่วยให้กระดาษเป็นตัวเดินเรื่องหลักโดยจะไม่มี การพูดถึงบุคคลใดให้เห็นอย่างชัดเจน หากแต่จะบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ผ่านแผ่นกระดาษที่สามารถบอกเล่าถึงที่มาที่ไป ขั้นตอนการทำที่แตกต่างกันไป ตามแต่ลักษณะเฉพาะของผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่สรรคสร้างกระดาษขึ้นมา ในการเดินเรื่องจะดึงความสนใจของผู้ชมให้มุ่งไปที่การนำเสนอให้เห็นรายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการผลิตกระดาษให้เห็นราวกับชมเรื่องราวของคนที่มีวิถีชีวิตที่ดำเนินไปในแต่ละขั้นตอนการผลิต

- สารคดีเชิงวิชาการที่เน้นถึงเรื่องการผลิต

เป็นการนำเสนอเรื่องราวที่ปะติดปะต่อมาจากตลาดการค้ากระดาษ เรียงร้อยจนเป็นสารคดีที่บอกเล่าถึงแง่มุมในการทำธุรกิจกระดาษสาไทยที่แนะนำเรื่องราวของการจัดส่งกระดาษ โดยกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำกระดาษสาในประเทศไทยให้กับกลุ่มลูกค้าที่อยู่ในประเทศเยอรมันรวมถึงสหภาพยุโรป โดยสารคดีเรื่องนี้ยังมีหน้าที่ที่จะสร้างความเข้าใจและความชัดเจนในขอบเขตการค้ากระดาษและอธิบายถึงความแตกต่างที่สามารถแยกแยะให้ทราบว่ากระดาษแบบไหนคือกระดาษทำมือ กระดาษที่ทำจากงานหัตถกรรมและกระดาษที่ทำมาจากเครื่องผลิตกระดาษ

- การพูดถึงเรื่องกระดาษผ่านมุมมองของชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของกิจการเอง

เป็นการนำเสนอที่เน้นให้เห็นถึงการเชื่อมโยงของกลุ่มคนชาวเยอรมันที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตกระดาษสาในประเทศไทย การบอกเล่าเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนเหล่านี้ถือเป็นโอกาสอันดีในการอธิบายให้เข้าใจถึงประเพณีท้องถิ่น และโครงสร้างของการผลิตกระดาษ จะทำให้การอธิบายเรื่องความแตกต่างของเกรดและคุณภาพของกระดาษนั้นเป็นที่เข้าใจได้ง่าย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการตั้งราคาซื้อ-ขายที่ตรงตาม

ข้อเสนอแนะในการทำวีดิทัศน์เรื่อง กระดาษสาเพื่อกระตุ้นการตลาด

จากการศึกษาพบว่า มีเป็นความจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากบรรดาผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการสนับสนุนด้านการเงินในการถ่ายทำสารคดีร่วมกัน และการที่ผลงานดังกล่าวนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการนำเสนอที่หลากหลาย อุตสาหกรรมผลิตกระดาษสาระดับชุมชนก็สนใจที่จะเสนอค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการถ่ายทำบ้างบางส่วน การนำเอาคุณลักษณะที่มีความหลากหลายมาเป็นจุดเด่นของกระดาษสาที่มีความแตกต่างจากกระดาษทำมืออื่นๆขึ้นมาเสนอผ่านสารคดีให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นจะเป็นข้อได้เปรียบทางการแข่งขันที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดจะได้รับ ทั้งนี้ผู้มีส่วนร่วมในงบประมาณสามารถเลือกรูปแบบการนำเสนอผลงานให้มีความเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้:

- สารคดีสั้นที่นำเสนอเน้นเฉพาะส่วนกระบวนการผลิตกระดาษสา
- รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสมต่อการเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต
- รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสมต่อการเผยแพร่ในงานมหกรรมแสดงสินค้า
- รูปแบบที่มีการนำเสนอในหลายภาษา (อังกฤษ, ไทย, เยอรมัน)
- DVD ที่ใช้เพื่อการส่งเสริมการตลาด

ขั้นตอนต่อไป: หลังจากที่มีการสำรวจความเป็นไปได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการผลักดันให้เกิดการจัดทำสารคดีได้จริงตามรูปแบบที่ได้กล่าวไปแล้วในตอนต้นลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ซึ่งการดำเนินการผลิตควรพิจารณาในเรื่อง

- ห่วงโซ่คุณค่าของกระดาษสาที่รวมถึงการทำการค้าผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปมาจากกระดาษสา
- ต้นหม่อนที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการทำกระดาษและบทบาทของมันในระดับท้องถิ่น (เช่น ปลูกเพื่อทำกระดาษสา เพื่อเลี้ยงไหม หรือเพื่อทำน้ำชาใบหม่อน เป็นต้น)
- ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนของการผลิตกระดาษสา (ด้านเศรษฐกิจ, ระบบนิเวศน์และสังคม)
- ตัวบุคคลและเหตุการณ์แวดล้อมที่เกี่ยวข้องในการผลิตกระดาษ

การจัดทำเค้าโครงเรื่องเพื่อจัดทำสารคดีสั้นและ/หรือฉบับสมบูรณ์นั้นสามารถทำได้โดยใช้ฐานข้อมูลและเครือข่ายการทำงานร่วมที่มีอยู่ และใช้เวลาในการดำเนินการไม่เกิน 4 วันทำการเพื่อหาข้อสรุปในเรื่องดังกล่าว (ประมาณการจากการถ่ายทำแบบ “Living films”) เมื่อมีการจัดทำร่างเค้าโครงรูปแบบของสารคดีเสร็จแล้วก็จะมีการนำเสนอไปยังผู้ที่มีความสนใจที่จะนำสารคดีไปใช้เพื่อเสนองบประมาณค่าใช้จ่ายในการทำ ลูกค้าน่าจะได้สั่งทำสารคดีตามวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมกระดาษสา

ประมาณการค่าใช้จ่าย:

1. สารคดีสั้นที่นำเสนอเน้นเฉพาะกระบวนการผลิตกระดาษสา

ค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินการอยู่ที่ประมาณ 8.000 ยูโร อย่างไรก็ตาม สารคดีสั้นนี้ก็สามารถจัดทำในรูปแบบของสารคดีรวมชุด เช่น เรื่องที่หนึ่งอาจจะนำเสนอเรื่องวัตถุดิบและเชื้อปอสา เรื่องที่สองพุดนำเสนอกระบวนการผลิตกระดาษสาและเรื่องที่สามอาจจะนำเสนอการออกแบบและตกแต่งที่ใช้กระดาษที่แตกต่างกันไป กรณีอย่างนี้สามารถทำให้ค่าใช้จ่ายลดลงได้ต่อการดำเนินการเรื่องหนึ่งๆ

สารคดีสั้นทั้งสามต้องมีความแตกต่างกันเล็กน้อยสำหรับผู้ชมเฉพาะกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มผู้ชมทั้งในประเทศไทยและยุโรป เช่น ในยุโรปสารคดีสั้นจะทำออกมาเป็นเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมกระดาษสาที่ได้กล่าวไปแล้ว รายละเอียดคร่าวๆ ของทุนดำเนินการที่ต้องใช้การถ่ายทำสารคดีสั้นหกเรื่อง (สำหรับตลาดสองแห่งคือไทยและต่างประเทศ) จะมีค่าใช้จ่ายประมาณ 42,285.50 ยูโร

2. สารคดีฉบับสมบูรณ์

สารคดีฉบับสมบูรณ์จะมีค่าใช้จ่ายประมาณการระหว่าง 35.000 ถึง 40.000 ยูโร (อ้างอิงจากการประมาณการการถ่ายทำแบบ “living film”) หากถ่ายทำในพื้นที่หรือประเทศใกล้เคียง เช่น สถานที่ในประเทศไทยหรืออาจเป็นไปได้ว่าจะเป็นประเทศลาว สารคดีสั้นจะเป็นสารคดีที่มีความยาว 26 นาที สำหรับฉายบนจอขนาด 16 x 19 ที่จะสามารถฉายบนจอเวลาออกงาน trade fair ได้ด้วย หลังการนำเสนอสารคดีได้ผ่านขั้นการผลิตจนเสร็จสมบูรณ์แล้ว การถ่ายทำและการตัดต่อลำดับข้อมูลทั้งหมดไม่ควรใช้เวลาเกินกว่า 10 อาทิตย์

การเตรียมงานก่อนถ่ายทำ	3,000.00 ยูโร
การถ่ายทำ	11,320.00 ยูโร
การทำงานหลังการถ่ายทำ	22,450.00 ยูโร
ยอดรวม	36,770.00 ยูโร
15% ค่าธรรมเนียมการถ่ายทำ	5,515.50 ยูโร
งบฯที่ใช้ในการถ่ายทำทั้งสิ้น	42,285.50 ยูโร

และแทนที่จะเน้นไปที่สารคดีสั้นในครั้งแรก อาจใช้ประโยชน์จากสารคดีความยาว 26 นาทีต่อไปหลังการถ่ายทำโดยนำเสนอสารคดีไปเสนอกับผู้สนับสนุนงบประมาณในรูปแบบต่างๆ ที่ผู้สนับสนุนงบประมาณจะนำไปใช้ตามกลวิธีการนำเสนอของตนเอง สารคดีแต่ละแบบที่จำเป็นจะต้องใช้งบประมาณในการตัดต่อและลำดับภาพเพิ่มเติมที่จะขึ้นอยู่กับว่าต้องทำมากน้อยแค่ไหน

Summary

This report compiles the results of a feasibility survey for Saa-Paper production and products documented on film. It is based on a previous secondary data research on available production demonstration, documentary or other promotional visual material as accessible and available via the internet. This initial overview came to the conclusion that material available on Saa-Paper is basically restricted to one promotional 4 minute video by a Laotian company and a number of picture based demonstrations and documentations on the production process of Saa-Paper (see list in the attachments).

Due to the scarceness of the material, a first draft for potential ideas on marketing tools and exposés was outsourced to Mrs. Barbara Trottnow, a renowned documentary filmmaker from Germany. She outlined a number of options - later added to by additional related experts - that can be summarized as follows:

- Short internet or other short documentaries that could focus on individual process-steps of making Saa-Paper
- Special takes for fairs
- Multilingual versions (English, German, Thai)
- DVDs for marketing
- Complimentary gifts for customers of the tourism sector

The development of exposés can be easily and cost-effectively accomplished due to an existing extensive data-base and network (for details please see last chapter, pages 9 and 10). Through visual aides as described here, powerful marketing tools can be provided for the industry. Especially considering the versatile use of Saa-Paper ranging from writing paper to interior design material, the building of a special brand-awareness in the importing countries could aid the Thai hand-made paper industry in their efforts to sustain their export market share.

However, besides providing visual aides to support promotion, the Thai Saa-Paper sub-sector offers more than sufficient diversity in the industry's structure to warrant the making of a documentary. The Saa-Paper value chain offers a kaleidoscope of different people and personalities, a highly versatile production process, as well as the high-quality raw material of mulberry bark. This combined allows for a number of potential documentary exposés that can be developed:

- A 'person-hosted' story on hand-made paper in Thailand
- A paper-guided documentary
- A market guided documentary
- Expatriates and Saa-Paper

The production of a typical feature length documentary should for TV, included editing, not take more than 10 weeks. Costs to produce a 26 minute (typical TV-slot length) documentary are estimated at between 35.000 and 40.000 €.

As an option, such a 26 minutes film can be edited during an additional post-production phase into the individual visual tools required by the sector stakeholders. Representatives of the sub-sector can be asked for guidelines finalizing the exposé(s) to pinpoint the sector's needs for either a feature length documentary and/or the promotional tools they wish to obtain from the shot material. Against reimbursement (for details please see last chapter, pages 9 and 10) they can be offered tailor-made versions to promote their respective interests in the hand-made paper trade.

Background Information

The Thai Saa (Mulberry) Paper Industry has experienced steady annual growth of 10-20% over the last 25 years. Its products have shifted from goods for basic local needs to luxurious goods, with between 65% and 80% of the products being exported. The Saa-Paper niche-market generates approximate annual export revenues of 50-70 million US\$.

The current structures of the sub-sector and its production chain have a number of weaknesses. These have to be overcome to reach eco-efficient saa-paper production and processing/finishing. Therefore, the Department of Environmental Quality Promotion (DEQP) of the Thai Ministry of Natural Resources and Environment (MoNRE) has in the past actively promoted the development of this sector. Strong efforts have been made to increase the local Saa-Paper industry competitiveness through applying advanced production technologies and improved knowledge dissemination.

An additional dimension added to those efforts is that of product-analysis and how product characteristics can positively impact on the sub-sector's development options, especially with regard to the Saa Paper Export Market. The Saa-Paper sub-sector in Thailand is increasingly competing with other hand-made papers from Asia, for example from India, Nepal, Vietnam, the Philippines and China. The local cost-structure does not allow for a further decline in paper prices without putting large parts of the sub-sector at risk of ceasing production.

Thailand has in the past competed only by selling hand-made paper and not specifically Saa-Paper. This failure to produce and build a specific Thai brand for hand-made papers is partly to blame for the absence of a competitive edge – other than design - over other paper exporting countries.

The feasibility survey to film a Saa-Paper documentary was discussed in this context. Although a small number of visual documentations and one short documentary film describing Saa paper production processes have been made and shown to the public in the past (see list in the attachments), very few of them have focused on the people who produce the basic materials used in its creation.

Method

Surveying the options and potentials for making a documentary with a focus on the people involved in the industry, was a first step. In preparation data was collected and potential stakeholders and filmmakers were introduced to the concept of a documentary and to each other as potential cooperation partners in making the film.

For this purpose a renowned and award-winning filmmaker, Mrs. Barbara Trottnow, was invited to Thailand. At the same time, Mr. Gangolf Ulbricht, profound expert of the culture of hand-made papers, lecturer for design, and craftsman had also been available. Both experts were chosen deliberately, as one central function of the documentary would be to promote Saa-Paper, taking into account the perspective from an importing region, particularly Germany and Europe, and getting to know about the specific attitude towards visual language.

Mrs. Trottnow's expertise is in (among others) making award-winning documentaries on the re-emergence of old traditional manufacturing methods in modern times and the people who achieve this. Her documentaries are human-interest focused and work through a small number of lead-characters to tell their own story. It is in this capacity that she visited Thailand to outline local industry potential to be a back-drop for such a people-oriented documentary.

Mr. Ulbricht's expertise is in the knowledge of the whole value chain of saa-paper, from the resource to the design and the finish of the product, as well as of the market connection. He is experienced in the hand-crafting of high quality papers and in re-establishing hand-made paper and paper mould techniques from pre-industrial times in Europe. As such he has an international reputation as the craftsman, who is able to produce a hand-made paper twice as thin as any machine can. The raw material he uses for this light-weight world-record holder is mulberry paper.

Both experts were provided with opportunities to meet with stakeholders of the sub-sector in person. These meetings included representatives of Saa-Paper trade, production and processing industries, related administrative bodies, workers in factories and raw material traders. A tour through the North allowed both to visit important Saa-Paper related locations in Chiang Mai, Chiang Rai, Naan Provinces, as well as in Bangkok.

After the visit of the experts and in consideration of their respective results and recommendations, a locally (Chiang Mai) residing German filmmaker and film-editing company, "*living films*", was interviewed as a third party resource to provide details on production and networking within the film industry and to point out additional options.

The co-founder of living films, Mister Georg Mueller, has extensive experience in making documentary, advertisement and other promotional movies, as well as film editing. He has successfully produced for Deutsche Welle (DW-TV) and has been their representative in Thailand over many years. His documentaries are aired by Discovery Channel and used as

educational tools by Museums in the United States. As a final step, a number of short interviews were conducted with various Thai stakeholders to feedback on the idea and purpose of a documentary on Saa-Paper to enhance sales and marketing for the export market.

Results

People-centered survey: The survey identified a number of locations and processes that would be interesting to utilize in the making of a Saa-Paper documentary. People involved in paper making, the natural settings of paper related industries, as well as the variety and designs of paper available all give sufficient diversity to create an optically interesting and colorful documentary.

The tradition of paper-making from mulberry in Thailand is too recent to warrant a solely people oriented documentary. However, more research might still allow focusing on the hand-made paper tradition, if one included materials used before the arrival of the mulberry bark as fiber feedstock.

Nonetheless and meanwhile, a shorter documentary focusing on Saa-Paper could be made immediately. Such a shorter version could be used for special presentations for example at fairs, shops, meetings and conferences, etc. The production of a shorter version could link with an education project for junior filmmakers or students from a local university. In addition, a workshop in camera work and editing could be held at a university.

Process-centered survey: Looking at the handy-craft of the paper making process itself the survey considered specifics of the Thai craft that are different or outstanding from other regional hand-made papers.

- Varieties of techniques

The Thai Saa-Paper industry is capable of applying all techniques used under standard conditions in other countries. The number of different techniques applied produce paper locally that range from very light and smooth multi-layered Japanese paper to a very coarse but immensely strong paper used in interior designs.

- Quality of pulp fibers

Pulp fibers are available in all grades and its treatment/production via boiling is done very skillfully with the simplest means. Local pulp producers are experts in grading and understand to produce pulp of any characteristics desired by a customer.

- Potential of local paper-makers' talent

Local Saa-Paper producers are more often than not guided by a passion for paper-making and often spend decades to work on their paper recipes and to improve their skills. A very

high level of dedication (under often adverse conditions of poverty) can be observed with all personnel involved in the manual production of paper.

- Colors and dyes, as well as natural plant based chemicals to aid fiber thickness and distribution

Thailand has a strong potential in developing natural dyes. Observed materials range from simple soil as coloring agents to a more complicated mix made from herbs, roots, barks, mushrooms, leaves and other natural ingredients. Plant juices are successfully used to thicken the water/pulp liquid from which the paper is made.

Resulting options combining processes and people involved: After reviewing interim results, the survey focused on an angle where Saa-Paper itself becomes the protagonist of the documentary's story. A number of scenarios are possible:

- A 'person-hosted' story on hand-made paper in Thailand

Under this script perspective, a person, like for example Mr. Gangolf Ulbricht as paper specialist, could act as topic-host throughout the documentary in search for paper making secrets in Thailand. Repeated cut-backs to European papers would allow for viewers in the target countries to link locally produced Thai papers to those of European tradition.

- A paper-guided documentary

Here, paper in general is the main focus not linking it with special people in the script that appear regularly. The story of a sheet of paper could be told and how it is produced, showing in the process the different kind of processes and their local experts involved in making it. This approach would keep the process of paper-making personal and lively for the viewer.

- A market guided documentary

Taking the paper market as a thread throughout the documentary, this perspective would focus on the business aspect of Thai Saa-Paper and introduce the industry involved locally in bringing the paper to customers in Germany/Europe. This approach would give a clear understanding on the extent of the paper trade and distinguish clearly between hand-made, manufactured and machine-made papers.

- Expatriates and Saa-Paper

This approach to the topic would focus on the relatively large German expatriate community that is involved in Saa-Paper making in Thailand. Telling their story would give very good opportunities to explain local traditions and production structures for paper. Different grades and qualities could be easily explained and show the relevance for their retail price. Individual steps in the trade could be explained by the expatriates themselves in a form of 'semi-hosted' documentary.

Financing options: One of the problems found with German/European TV stations as a broadcaster concerned finding filming budgets. Based on the involved experts' own recent

experience, the independence of the documentary would be doubted by the German media if Thai government agencies or even the GTZ would be involved in planning and filming the documentary. It was therefore proposed to plan and design the documentary from the very beginning with its main purpose in mind: the promotion of Thai Saa-Paper.

Budgets for the documentary should, hence, come from sources and/or donors that have a keen interest in making this film. The final material shot in Thailand could provide for a number of DVD's that could be individually different in line with needs of the market. A later distribution phase of one such DVD version, for example to Hotels, could potentially create revenues that can then be returned to the original budget sources for filming the documentary.

A first feedback from Thai stakeholders

At present there are a number of organizations interested in a film featuring themes that show unique and behind the scenes lifestyles of people in the hand-made paper industry. The actual people involved in producing Saa-Paper and their way of life are rarely seen by the public.

In order to show how important to the industry these local producers and small enterprise business owners are, the film should focus on those who manage each step from mulberry tree selection to boiling mulberry bark for pulp to the beautifully decorated and colorful finished Saa paper products destined for the local bazaars and for export.

The following organizations are very interested in taking part to produce a film with a theme that acquaints the public with hand-crafted paper and paper products:

- Faculty of Mass Communication Chiang Mai University,
- Industrial Promotion Center Region 1,
- Tonpao Municipality Sankampaeng Chiang Mai, and
- Thailand Export Promotion Center, Chiang Mai.

Also, the Tourism Authority of Thailand, Chiang Mai seems very keen to participate in this film. However, the region 1 office (of the Tourism Authority) is not directly involved with Saa paper production. This office mainly deals with the promotion of tourism; the suggestion from the Tourism Authority is to contact its headquarters since they are the department dealing directly with this matter.

Cooperation in making the film: The Faculty of Mass Communication Chiang Mai University wishes to be involved in making the film. They would appreciate working in cooperation with us, and offered to send CMU students to help in information collection, interviewing, coordination and working as technical assistants.

*Contact: Ms. Viraporn
Mass Communication Chiang Mai University*

239 Huay Kaew Road, A.Muang, Chiang Mai, 50200
Phone: +66 53 941000 Fax: +66 53 217143, 221932
Mobile: 085 040 1554

Industrial Promotion Center Region 1: Because Saa paper is a part of its remit, with the department focusing on Saa paper, the center is more than happy to help with information about Saa paper producers and entrepreneurs. Academic information relevant to Saa paper will be provided as well, however even though there is a budget to publicize Saa paper products, the budget is quite limited and needs to be used within a certain period of time (not beyond July, 2007). For this reason it's impossible for the center to grant a budget to deal with this matter now.

However the center can help, though, to coordinate Saa paper producers/ entrepreneurs, to request academic information for us and to facilitate working in the areas they are responsible for, besides this, vehicles and meeting rooms could be provided in case there are any meetings we need to conduct.

The Industrial Promotion Center region 1 also suggested we contact the Office of Small and Medium Business Enterprise Promotion for help since this office would be interested and could provide useful information about Saa paper.

Contact: Mrs. Kawta Voratamanon
158 T.Thoonghotel T.Watkat A.Muang, Chiang Mai 50000
Phone: +66 53 245 362, Mobile: 089 553 2413
Website: <http://www.ipc1.dip.go.th>

Export Promotion Center, Chiang Mai: The Export Promotion Center, Chiang Mai, is happy to offer support when academic or film making production information is needed. It will also provide useful comments and suggestions on how to write and make the documentary scripts interesting.

Because one of the roles of the DEP is to support and facilitate organizations or institutions that are interested in Saa paper production, this documentary film comes within its remit and there is no doubt DEP will cooperate in producing the film.

Furthermore, if there are any Saa paper producers using environmental friendly techniques to make Saa paper, these techniques will be highlighted in the film. This could be a crucial point in drawing attention to potential customers who care about environmental issues.

Contact: Jiraporn Tulyanond
Director of Export Promotion Center, Chiang Mai
Department of Export Promotion, Ministry of Commerce, Royal Thai Government
29/19 Singharaj Rd., T.sriphum A.Muang Chiang Mai 50200
Phone: +66 53 216 350-1, +66 53 221 376 Fax: +66 53 215 307

Tonpao Municipality Sankampaeng Chiang Mai: Tonpao Municipality Sankampaeng is a local administration organization responsible for supporting Saa paper production and is the main organization dealing with Saa paper production. It is always willing to help If there are

any organizations or institutions asking for their participation and making this documentary film is included.

Their opinion of this film is that it is unique in presenting Saa paper production from the perspective of the Saa paper producers and the municipality pledges to support us by providing information about producers and entrepreneurs they are aware of. This information would be used as background details for our requirements, however, for budget reasons, the municipality needs more time to consider this in detail. If the concepts for the project are clear and practical, this will be added to the agenda in next meeting (budget set up).

*Contact: Mr. Wimon Mongkolchareon Deputy Permanent Secretary
T. Tonpao, A. Sankampang, Chiang Mai 50130
Phone: +66 53-338048 - 9 Fax: +66 53-338048 - 9
E-mail: info@tonpao.go.th Website: <http://www.tonpao.go.th>*

Tourism Authority of Thailand, Chiang Mai: The Tourism Authority of Thailand, Chiang Mai is also interested in cooperating to make the film. Its main interest is to link Saa paper production to tourism and although the tourism office has no direct link with Saa-paper production it is always seeking new ways to promote tourism. We will further this by contacting the Tourism Authority's headquarters for more information.

*Contact: Mr. Sopthana Anprosert
Assistant director
105/1 T. Chiangmai-Lampoon T. Watkat A. Muang Chiang Mai 50000
Phone: +66 53 248604, +66 53 248607 Fax: +66 53 248605*

Recommendations for Saa-Paper visual marketing aides

The survey finds it imperative that participation of the market in financing short promotional or a feature length movie should be achieved. As the shot material can be used for many types of visual presentations the local industry itself should be interested to finance the documentary efforts at least in part. The win for participating sector stakeholders would be a unified and shared focus on the specific qualities that distinguish Saa from other hand made papers.

Budget contributors would be able to choose a number of presentation formats with different lengths and suited for different purposes:

- A short documentary focusing on specific aspects of Saa-Paper production
- Short internet versions
- Special takes for fairs
- Multilingual versions (English, German, Thai)
- DVDs for marketing
- Complimentary gifts for customers of the tourism sector

Next steps: To go beyond this initial feasibility survey, the next step would be the making of a documentary exposé in line with one of the perspectives discussed above. It should consider

- The value-chain of Saa-Paper including trade of processed paper products
- The raw-material mulberry and its role locally (paper, silk, juices, etc.)
- The sustainability relevance of paper-making (economy, ecology, society)
- People and their circumstances involved in paper-making

The making of exposés for shorter documentaries and/or a feature length film can draw from an excellent existing data-base and network and should not take more than 4 man-days to finalize (based on an estimate by “living films”). Once the exposés are drafted, they can be introduced to potentially interested parties for financing. Orders for specific types of visual promotion tools can be placed.

Financial outlook:

3. Short documentaries focusing on specific aspects of Saa-Paper production

The cost for a shorter documentary would be about 8.000 €. However, Short documentaries can be made as a package, for example one focusing on raw-material and pulp, another one for the production of Paper itself and a third one for design and decoration of the various papers. This would reduce cost/film.

The three short documentaries have to be slightly different with regard to their intended viewer group: either for Thailand or, for example, Europe. The shorter documentaries themselves can then be tailored to a number of promotional tools, as described above. As an example for finances needed, the six short documentaries (three focus areas for two markets) would need a budget of about

Pre Production	3,000.00 €
Production	11,320.00 €
Post Production	22,450.00 €
Grand Total	36,770.00 €
15% Production Fee	5,515.50 €
Total Production Budget	42,285.50 €

4. A feature length documentary

A feature length documentary would cost approximately between 35.000 and 40.000 € (based on an estimate by “living films”) if filmed locally, i.e. in Thailand and possibly Laos. The shot material would provide a 26 minute documentary in 16x19 wide-screen format so that it can be used for screenings at fairs as well. After the exposé for the feature length documentary has been finalized, the actual shooting and editing of the documentary material should not take longer than 10 weeks.

Instead of aiming for a number of shorter documentaries from the outset, the 26 minute documentary can be further utilized during a post-production phase, to provide budget contributors with the individual formats that they need for their own promotion strategies. These individual formats need additional cutting and editing budgets depending on their extent.

Annex:

About existing documentaries on the internet

หมู่บ้านหัตถกรรมร่วมบ่อสร้าง

<http://tv11.prdnorth.in.th/streaming2.htm#>

โครงการถ่ายทอดงานวิจัย เพื่ออุตสาหกรรมเชื้อและกระดาษจากปอสา ซีดีรอมแนะนำการผลิตเชื้อและกระดาษสารระดับชาวบ้าน

http://posaa.kapi.ku.ac.th/Document/CD01_content.htm

วีดีโอซีดีแนะนำโครงการวิจัยปอสา HUFA Project 2001

<http://posaa.kapi.ku.ac.th/document2.htm>

Alibaba.com

<http://www.alibaba.com/trade/search/3i1p5tyfchms/mulberry.html>

<http://www.eto.ku.ac.th/neweto/vdo.html>

การทำกระดาษสา (สไลด์ลงวีดิทัศน์) ชุดที่ 21

ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสาเคลือบเทียน (ดอกกุหลาบ) ชุดที่ 80

http://www.eto.ku.ac.th/media/video_vcd.html

ศูนย์เครือข่ายสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา (Educational Technology Learning Resource Center)

http://202.129.34.53/medianetwork/resource/Vcd_detail.asp?id=2694

Project Mulberry Audio Book CD

<http://www.cduniverse.com/search/xx/book/pid/6902586/a/Projec>

List Video Produce By PADETC

<http://www.padetc.laopdr.org/listvdo.htm>

สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

<http://www.eto.ku.ac.th/media/mainbody.html>